

Original: engleski

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE LICA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG HUMANITARNOG PRAVA
POČINJENA NA TERITORJI BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991. GODINE

IZJAVA SVJEDOKA

PODACI O SVJEDOKU:

Prezime: SMAJLOVIĆ
Ime: Ramiz Ime oca: Himzo
Nadimak: Ćelo Pol: muški
Datum rođenja: 10. 07. 1956. Mjesto rođenja: D. Glumina, Zvornik

---

Nacionalnost: Bošnjak Vjeroispovijest: musliman

Jezik/jezici koje govori: bosanski

Jezik/jezici koje piše (ako se razlikuje od navedenih):

Jezici korišteni u toku razgovora: engleski i bosanski

Trenutno zanimanje: političar Prethodno: automehaničar

Datum razgovora: 15. 04. 2004.

Razgovor vodio: Tore Soldal Prevodilac: Darko Bartula

Imena svih lica prisutnih tokom razgovora:

(potpis)
(potpis)
15. 04. 2004.

Potpis: (potpis)

IZJAVA SVJEDOKA

1. Zovem se Ramiz SMAJLOVIĆ, rođen sam 10. 07. 1956. u D. Glumini, u općini Zvornik. Oženjen sam, moja supruga se zove Azemina i imamo troje djece. Moj otac se zove Himzo a majka Fatija. Nikada nisam služio u JNA. Učlanjen sam u SDA stranku od 1990. godine.
2. Napetost među raznim etničkim grupama sam po prvi puta uočio krajem 1991. godine u Glumini. Rat u Hrvatskoj je na neki način imao utjecaj na odnose između Muslimana i Srba u Glumini. Muslimani u Glumini, kao i u cijeloj općini Zvornik, su činili većinu stanovništva. Mislim da su se u to vrijeme razne etničke grupe počele naoružavati, mada nisam siguran u to. Ne znam tko ih je naoružavao.
3. Nakon što su Srbi 08. 04. 1992. zauzeli grad Zvornik, situacija u okolnim mjestima se isto tako promijenila. Ljudi su bili u panici, a mogli smo čuti i pucnjavu u gradu. Srbi su ostali u selu i nakon zauzimanja grada. Živjeli su u posebnom dijelu sela koje je gravitiralo prema područjima nastanjenim srpskim stanovništvom.
4. Prije zauzimanja, davali smo zajedničke straže sa Srbima. Predsjednik Mjesne zajednice, Džemal ISIĆ, je donosio odluke o stražarskim dužnostima. U selu nismo imali nikakvu policijsku stanicu, no ponekad je rezervna policija išla u patrole. Sve to je prestalo nakon zauzimanja Zvornika.
5. Uhapšen sam petnaestog svibnja. U tom periodu, Muslimani iz Glumine su već počeli napuštati selo i odlaziti u šume jer su se plašili Srba. Jedna srpska jedinica je došla u selo da bi uhapsila ljude. To je bila neka mješovita jedinica. Neki su nosili uniforme JNA, neki maskirne uniforme, a drugi pak uniforme rezervne policije. Vojnici su bili lokalni ljudi, no zapovjednik, koji se predstavio kao Crni, nije bio iz područja Zvornika. Čuo sam da je došao iz područja Doboja, no neki ljudi su mi rekli da je on u stvari iz Srbije. Crni je nosio plavu uniformu, to je bila uniforma neke vrste specijalne policijske jedinice. Na glavi nije imao ništa. Bio je visok možda oko 180 cm, bio je osrednje građe i imao je kratku tamnu kosu.
6. Vojnici su došli u moju kuću da me uhapsu. Nisu mi rekli zašto me hapse. Stavili su mi lisice na ruke, a onda mi pretražili kuću, no nisu pronašli ništa osim jednog dalekozora. Nakon što su pretražili kuću, stavili su me u automobil i odveli. Bio sam jedina osoba koju su uhapsili. Odveli su me u kafić 'Šumica' u Orahovcu. Sjedio sam automobilu kombiju. Crni je ispred kafića postrojio vojnike i oslovio jednog od njih kojeg su zvali Kojo, a koji je nosio crvenu beretku. Rekao mu je da je završio svoj posao i da mu sada predaje zapovjedničku dužnost. Tamo je bilo oko 100 postrojenih

- vojnika. Samo 30 njih je sudjelovalo u mom hapšenju. Neki od njih su nosili crvene beretke. Nakon što je Crni predao zapovjedničku dužnost, Koja je odgovorio da ga ta vojska neće puno slušati.
7. Odveli su me u Zvornik, a na velikom raskršću u Karakaju su zaustavili automobil i vozač je pitao Crnog, koji je vozio ispred nas, gdje da me vode. Crni je odgovorio vozaču da me odvedu u upravnu zgradu Novog izvora u Zvorniku.
  8. Pri zgradi Novog izvora, Crni me predao jednom srpskom policijskom oficiru u aktivnoj službi koji se zvao MARIĆ. MARIĆ mi je skinuo lisice s ruku i odveo me u sobu broj jedan koja se nalazila u općinskom sudu, u toj istoj zgradi. U toj sobi bilo je najmanje deset drugih uhapšenih osoba. U toj zgradi nalazilo se sedam ili osam drugih soba poput sobe u kojoj su držali te uhapšene osobe. U mojoj sobi su bili zatvoreni samo muškarci.
  9. Zlostavljanje je počelo od samog momenta kad sam doveden u tu sobu i trajalo je četiri mjeseca. Oko sat vremena nakon mog dolaska u tu sobu, stigao je Sreten LAZAREVIĆ koji je bio zamjenik zapovjednika logora. Prije rata sam radio zajedno s njim deset godina. Odveo me u jednu manju sobu u kojoj su se već nalazila dva čovjeka. Jedan od njih bio je bivši konobar po nadimku Mile čije ime i prezime ne znam. Drugi je bio jedan rezervni policajac iz Malog Zvornika u Srbiji. Taj čovjek iz Malog Zvornika mi je rekao da se okrenem licem prema zidu i potom me počeo udarati. Stavio sam ruke na zid, a on me udario po glavi, ramenima i rukama sve dok nisam pao dolje. Nakon toga su me odveli u sobu u kojoj sam bio zatvoren. Sljedeća tri dana bio sam tako nateknut da nisam mogao odvojiti bradu od prsa. Nisu mi pružili nikakvu liječničku pomoć.
  10. Sredoje VUKOVIĆ je bio zapovjednik logora. On je bio policijski oficir iz Zvornika u aktivnoj službi. Sreten LAZAREVIĆ mu je bio zamjenik. Od stražara se sjećam sljedećih osoba:
    - osoba po nadimku Mile
    - Sreten IKONIĆ
    - Dragan, prezime nepoznato
  11. Drugi ljudi su dolazili u prostorije gdje smo bili zatvoreni samo da nas tuku. Oni su dolazili izvana, i po mom mišljenju to su bili ljudi Marka PAVLOVIĆA. To mislim zbog toga jer je on uvijek dolazio u logor neposredno prije ili nakon dolaska tih ljudi. Marko PAVLOVIĆ je bio zapovjednik svih snaga u Zvorniku. Dva ili tri puta, za vrijeme mog zarobljeništva, sam razgovarao s Markom PAVLOVIĆEM. Nekoliko

- dana nakon mog hapšenja, došao je kod mene i rekao mi da ću biti razmijenjen. PAVLOVIĆ mi je rekao da je on predstavnik Službe državne bezbjednosti Srbije i da je u Zvornik doputovao prije početka rata. Njegovo pravo ime nije PAVLOVIĆ, no njegovog pravog imena se ne mogu sjetiti.
12. Marko PAVLOVIĆ je do početka sedmog mjeseca često dolazio u logor, no nakon toga ga nisam više vidio. Znao je da su zatvorenici bili zlostavljani u logoru jer se nekad pojavljivao za vrijeme zlostavljanja i uvijek je pitao tko nas je zlostavljao no mi se nismo usudili mu to reći jer bi nas po njegovom odlasku ti isti ljudi opet zlostavljali.
13. Nikad mi nije bilo dozvoljeno napuštati sobu u kojoj sam bio zatvoren i ja sam pitao zašto, jer su drugi ljudi išli van obavljati radnu obavezu. LAZAREVIĆ mi je rekao da su me čuvali za razmjenu i da su se plašili da bi me vani neko mogao ubiti. Ne znam točno zbog čega je bilo tako važno čuvati me za razmjenu. Možda je to bilo zbog toga jer sam bio član skupštine općine.
14. Ljudi kojima je bio dozvoljen odlazak iz prostorija gdje su bili zatvoreni u cilju obavljanja prisilnog rada su morali pljačkati muslimanske kuće u tom području.
15. Osim Marka PAVLOVIĆA nikada nisam vidio nikog drugog iz srpskog rukovodstva u Zvorniku tokom posjete logoru.
16. Sjećam se nekih ljudi koji su došli u logor da nas tuku. Svi su govorili srpskim naglaskom i koristili su nadimke dok su razgovarali jedan s drugim. Mogu imenovati sljedeće osobe:
- osoba po nadimku Bokser, iz Loznice, ime i prezime nepoznato;
  - Saša iz Sremske Mitrovice, ime i prezime nepoznato;
  - osoba po nadimku Nišlija, ime i prezime nepoznato;
  - osoba po nadimku Žučo, ime i prezime nepoznato;
17. Te su osobe dolazile u logor svaki puta kad su Srbi trpjeli gubitke, bez obzira gdje se to desilo. To se moglo desiti u Sarajevu ili Bihaću, no oni bi došli u logor da nas tuku.
18. Polovinom šestog mjeseca, Sreten LAZAREVIĆ me jedno jutro pokupio iz sobe. Rekao mi je da trebam ići na ispitivanje na policijsku stanicu koja se nalazila unutar kruga. Rekao mi je da ću imati čast razgovarati s visoko pozicioniranim oficijom. Odveden sam na treći kat te policijske stanice i rečeno mi je da uđem u jedan ured. LAZAREVIĆ je ostao čekati napolju. U uredu su bile tri osobe: Marko PAVLOVIĆ, Crni i Kapetan Dragan. Kapetan Dragan je nosio zelenu maskirnu uniformu, a crvena beretka je bila na stolu ispred njega. Bio je visok, imao je prosjedu kosu i predstavio

- se kao Kapetan Dragan. Pitao me da li otprilike znam, tko je od Muslimana imao oružje i da li su im to oružje prodali Srbi u periodu kada je započeo sukob? Kapetan Dragan je bio jedini koji je postavljao pitanja. Dok sam bio u sobi Crni ili Marko PAVLOVIĆ je rekao da sam planiran za razmjenu i da su u Srbiji svi zatvori bili otvoreni, a zatvorenici pušteni da se bore u Bosni. Ispitivanje je trajalo oko 40 minuta. Nakon što sam napustio taj ured, trebao sam dati pismenu izjavu. Nisam ništa znao o pripremama za rat i nisam im mogao dati nikakve informacije.
19. Mislim da je Kapetan Dragan bio pretpostavljeni Marku PAVLOVIĆU i Crnom. Crni i PAVLOVIĆ su stajali u uredu dok je Kapetan Dragan sjedio i ponašao se kao da on donosi odluke.
  20. Iako su sva zlostavljanja bila ozbiljna, želim naglasiti tri specifična incidenta.
  21. Jednog dana je LAZAREVIĆ izveo jednog čovjeka iz Sapne koji se prezivao GAZIBEGOVIĆ, a ime mu ne znam. Rekao mu je da će ići na ispitivanje. Nakon dva ili tri sata pitao sam LAZAREVIĆA što se desilo s GAZIBEGOVIĆEM pošto se još nije vratio. LAZAREVIĆ je odgovorio da je pokušao pobjeći i da su ga ubili. To mi je kasnije bilo potvrđeno kad sam vidio da mu je ime bilo precrtano u dnevnom upisniku koji su oni vodili na recepciji i u kojem su vodili registraciju svih ljudi koje su uhapsili.
  22. Drugi incident koji bi htio spomenuti se desio popodne. Saša je došao zajedno s nekim dosta mladim muškarcem i jednom djevojkom. Saša je imao M48, a djevojka automatsku pušku. Saša je mladom muškarcu naredio da ureže križ na čelo petorice muškaraca koje je pokazao i taj muškarac je to uradio s oštrim nožem. Način na koji je to radio je ukazivao na to da je u tome već imao iskustva.
  23. Jednom drugom prilikom, grupa ljudi kojoj je Saša pripadao izvela je zatvorenike i natjerala ih da jedni drugima stave penis u usta dok je djevojka koja je bila s njima to promatrala.
  24. Razmijenjen sam 09. 09. 1992. Dva ili tri dana prije toga mi je bilo rečeno da ću biti razmijenjen. To mi je rekao zapovjednik logora Sredoje VUKOVIĆ. Od mene nije zatraženo da potpišem bilo kakav dokument prije razmjene. Prije nego što sam napustio logor vidio sam dokument koji je potpisao neki kapetan u Srbiji, u kojem je bilo navedeno da trebam biti predan živ. Iz logora sam odveden u 08.00 sati u Pale preko Šekovića, Vlasenice i Sokolca. Odveli su me u neku crnogoričnu šumu i rekli mi da se u tom području nalazi KARADŽIĆEV glavni stožer ali ga ja nisam vidio. Vojna policija koja nas je pratila je otišla u taj glavni stožer dok smo mi ostali čekati. Vratili su se nakon nekog vremena i rekli da nisu mogli obezbijediti sigurnu razmjenu

- u Vogošći. Vratili su me u Zvornik i tri dana nakon toga opet smo otišli ujutro, pod pratnjom dva policajca. Kretali smo se istom rutom, ali ovaj puta smo otišli u vojarnu u Lukavici. U međuvremenu su se odvijali pregovori o razmjeni i zatvorili su me u zatvor Kula u Lukavici. Oko 18.00 sati sam razmijenjen na pješačkom mostu kod hotela Bristol.
25. Nakon razmjene otišao sam u Sarajevo gdje sam ostao do dvanaestog mjeseca 1992. kada sam otišao u Tuzlu gdje sam ostao do kraja rata.
26. Moja familija je napustila Gluminu polovicom šestog mjeseca 1992. Otišli su u Beograd, potom u Skoplje i Šibenik, a kasnije u Njemačku gdje su ostali do 1997. kada su se vratili u Bosnu.
27. Član sam skupštine općine u Zvorniku od 1997. godine gdje predstavljam SDA i ovo mi je drugi mandat. Brano GRUJIĆ, bivši predsjednik SDS-a u Zvorniku još uvijek živi u gradu i prije tek nekoliko dana sam sjedio zajedno s njim.
28. Spreman sam doći u Den Haag i svjedočiti pred Tribunalom i ne želim nikakve zaštitne mjere.

/potpis/

/potpis/

/potpis/

Deklaracija

Upozoren sam na to da bio moja izjava mogla biti data na uvid organima unutrašnjih poslova i/ili drugim pravosudnim organima. Pristajem na to da se moja izjava da na uvid navedenim organima, prema nahodjenju Tužilaštva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju.

/potpis/

/potpis/

/potpis/

18. 04. 2004.

POTVRDA SVJEDOKA

Izjava mi je glasno pročitana na bosanskom jeziku i sadrži sve što sam rekao, po svom znanju i sjećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svjestan sam da se može upotrijebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991, kao i da mogu biti pozvan da javno svjedočim pred Sudom.

Potpis: /potpis/

Datum: 18. 04. 2004.

/potpis/

/potpis/

POTVRDA PREVODIOCA

Ja, Darko BARTULA, prevodilac, potvrđujem sljedeće:

- 1) Odgovarajuće sam kvalificirani ovlašten od strane Sekretarijata Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. da prevodim sa bosanskog jezika na engleski jezik, kao i sa engleskog na bosanski jezik.
- 2) Ramiz SMAJLOVIĆ mi je dao do znanja da govori i razumije bosanski jezik.
- 3) Gore navedenu izjavu sam usmeno preveo sa engleskog na bosanski jezik u prisustvu Ramiza SMAJLOVIĆA koji je, po svemu sudeći, čuo i razumio prijevod ove izjave.
- 4) Ramiz SMAJLOVIĆ je potvrdio da su, po njegovom znanju i sjećanju, činjenice i ostalo navedeno u ovoj izjavi istinite, onako kako sam ih preveo, što je potvrdio svojeručnim potpisom na predviđenom mjestu.

Datum: 15. 04. 2004.

Potpis: /potpis/